

YKSITYINEN VARHAISKASVATUS

TOIMINTASUUNNITELMA 2022-2023

STEINERPÄIVÄKOTI SIRIUS

Palveluntuottaja:

[STEINERPÄIVÄKOTI SIRIUKSEN KANNATUSYHDISTYS RY](#)

Päiväkodin nimi:

[STEINERPÄIVÄKOTI SIRIUS](#)

Päiväkodin osoite:

[RAISIONTIE 10, 00280 HELSINKI](#)

Päiväkodin sähköpostiosoite ja puhelinnumero:

posti@steinerpaivakotisirius.fi, 050-4653634

1. Yksikön toimintakulttuuri

- **Inklusiivinen toimintakulttuuri:**

Pienryhmätoiminta mahdollistaa lapsen osallistumisen ja perheiden kohtaamisen paremmin. Lapsi tulee paremmin nähdyksi ja kuulluksi. Henkilöstö pystyy havainnoimaan ja tekemään eritasoista toimintaa.

- **Vuorovaikutus ja ilmapiiri:**

Kohtelias toisten huomioiminen ja kunnioittaminen vapaassa leikissä, aikuisen osallisuus vapaa leikin aikana.

- **Osallisuus, yhdenvertaisuus ja tasa-arvo:**

Pienryhmätoiminta mahdollistaa paremman tutustumisen lapsen yksilöllisyyteen, riittävään läsnäoloon ja lasten havainnointiin. Pienryhmän toiminta on helpompi muovata lasten tarpeisiin ja toiveisiin. Sen ansiosta kasvattajan on mahdollista kohdata ja huomioida jokainen vanhempi.

- **Kulttuurinen moninaisuus ja kielitietoisuus:**

Tutustutaan perheiden taustaan ja kotikielen, lorutellaan ja laulellaan vierailta kielillä arjen touhuissa.

- **Oppimisympäristöt:**

Leikkiympäristön yhteinen suunnittelu lasten kanssa, kuunnellen heidän aloitteitaan ja toteuttaen niitä. Rajataan leikkialueita, jotka mahdollistavat erilaisia leikkejä ja leikkirauhan.

- **Leikkiin ja vuorovaikutukseen kannustava yhteisö:**

Tuetaan leikkiä yli pienryhmärajojen toteuttaen leikkivierailuja toisissa ryhmissä (viikoittain).

- **Leikin merkitys:**

Aikuinen osallistuu leikin aloittamiseen ja kannattelee sitä tarvittaessa. Leikin, leikkivälineiden ja satujen avulla ruokitaan lapsen mielikuvitusta.

- **Oppiva yhteisö toimintakulttuurin ytimenä:**

Aikuisten tekemät merkitykselliset ja oikeat arjen työt sisällä ja ulkona toimivat mallina jäljittelevälle lapselle ja lapsi saa liittyä niihin vapaasti.

2. Kannustamme hyviin kaveritaitoihin

- Otamme kaikkia kavereita huomioon mm. päivittäisissä aamupiireissä, joissa luodaan pohja yhteiselle hyvälle ryhmähengelle ja toisista huolehtimiselle mm. laulujen, lorujen, ohjattujen leikkien yms. avulla. Piiristä puuttuvat lapset muistetaan "lähettämällä heille tähtiä".
- Tuemme konfliktitilanteissa lapsen omaa osallisuutta tilanteen ratkaisemiseksi. Huomioidaan lapsen oma näkemys tilanteessa, sanoitetaan tunteita ja harjoitellaan yhdessä korjaamaan tilanne. Harjoitellaan konfliktitilanteissa reiluja ja kestäviä toimintatapoja aikuisen esimerkillä.

3. Tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma (ks. myös kohta 7/arviointitaulukko)

- Aikuinen dokumentoi jokaisen lapsen aloitteita ja huomioi niitä toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa.
- Lapsen syntymäpäivänä tutustutaan yhdessä lapsen ja perheen yksilölliseen elämäntarinaansa. Juhlimme häntä ja hänen elämäänsä juhlallisilla seremonioilla.

4. Toimintakauden tavoitteet (Helsingin kaupungin strategiasta nousevat yhteiset tavoitteet)

- **Hyvinvointi:**
Yhteisöllinen puutarhaprojekti - tavoitteena rakentaa puutarha yhdessä lasten ja perheiden kanssa. Tämä kehittää yhteisöllisyyttä ja luo turvallisia puitteita kohtaamiselle, matalan kynnyksen kanssakäymiselle ja asioiden jakamiselle.
- **Kestävä kehitys:**
Päiväkodin puutarhahanke toimii lähtökohtana lapsen laaja-alaiselle oppimiselle ja ympäristökasvatukselle, eettisenä pohjana on aikuisen asennoituminen, kiinnostus ja kunnioitus luontoa kohtaan. Lapsen omaehtoisella liittymisellä tuetaan luontosuhteen muodostumista ja herätellään kiinnostusta ympäristön moninaisuutta kohtaan.
- **Päiväkodin oma tavoite:** Uuteen päiväkotiympäristöön kotiutuminen ja verkostoituminen uuteen ympäristöön sekä lähistöllä oleviin muihin naapuripäiväkoteihin, palveluihin sekä alueen asukkaisiin.

5. Lapsen polku varhaiskasvatuksesta esiopetukseen

- Lapsiryhmien muodostaminen:

Henkilöstö suunnittelee pienryhmien muodostamisen, lapsen opinpolun jatkumoa sekä lapsen turvallisuuden tunnetta huomioiden. Lapsi pysyy useimmiten samassa tutussa pienryhmässä koko päiväkotiolonsa ajaksi, saman aikuisen kanssa. Henkilöstö katsoo, että pienryhmät koostuvat kaikenikäisistä lapsista. Tämä takaa mahdollisimman hyvän kiintymyssuhteen, antaa turvallisen kasvuympäristön lapselle ja opettaa moninaisuutta.

- Ryhmästä toiseen siirtyminen ja opinpolun jatkumo yhdessä huoltajien kanssa

Lapsen siirtäminen toiseen ryhmään tapahtuu henkilökunnan ja huoltajien yhteisymmärryksellä; päiväkodin pienryhmät eivät kuitenkaan ole omia rajallisia yksiköitä, vaan lapset voivat vierailla toisissa ryhmissä, ja he ovat myös kaikki yhdessä osan päivästä (esim. ulkoillessa).

- Lapsen Vasun laadintaan liittyvät yhteiset toimintatavat

Syksyn Vasu-keskustelussa kirjataan yhdessä huoltajien kanssa lapsen Vasu-lomakkeeseen havainnot ja tiedot sekä lapsen vahvuuksista että kasvun kohdista ja tuen tarpeesta. Näistä laaditaan yhteinen suunnitelma ja yhteiset toimintatavat toimintavuodelle. Nämä kirjataan myös lapsen Vasuun ja tarkistetaan kevään Vasu-keskustelussa tai tarvittaessa myös aikaisemmin.

6. Viestintä ja yhteistyö

- Viestinnän toteuttaminen toimipisteessä:

- Kiireelliset asiat huoltajille tekstiviestitse, toimintaan tai kasvatukseen liittyvät tiedotteet sähköpostitse tai kirjeenä
- Syys- ja kevätkauden toiminta-aikataulut lähetetään ajoissa etukäteen.
- Vanhempainilloissa yleisiä pedagogisia aiheita ja Vasu-keskusteluissa omaan lapseen liittyviä kuulumisia ja suunnitelmia
- Muistutuksia ja päivän kuulumisia suullisesti päivittäisissä kohtaamisissa
- Huoltaja tai henkilökunta voi aina tarvittaessa pyytää ylimääräistä keskustelu- tai Vasukeskustelu-aikaa.
- Ennen toiminnan alkua huoltajat saavat päiväkodin Tietopaketin, jossa on tietoa mm. päiväkodin rakenteesta, käytännön asioista sekä päiväkodin ja huoltajien yhteistyöstä.

- **Yhteistyö huoltajien kanssa:**

• Yllä mainittujen yhteistyömuotojen lisäksi järjestetään mm. yhteisiä talkoita, varainhankintatempauksia ja päiväkodin vuodenaikajuhlia; huoltajat osallistuvat myös päiväkodin kannatusyhdistyksen johtokuntatyöskentelyyn (vastuu päiväkodin taloudesta ja hallinnosta). Näissä yhteistyömuodoissa huoltajilla on mahdollisuus olla osa päiväkodin toimintaa ja vaikuttaa eri toiminnan suunnitteluun ja sisältöihin.

- **Yhteistyö yhteystahojen kanssa:**

• Lapsen kasvun ja kehitykseen liittyvät tahot: mm. neuvolat, terapeutit, KVEO, psykologit, lastensuojelu, terveysasemat
• Yhteistyökumppanit ja yhteistyörakenteet: mm. Steinerlekskolan Näckrosen, HSIS Catering, Helsingin kaupunki, KELA, Hyvinvointialojen liitto, LE-tilitoimisto
• Pedagogiset yhteistyötahot: Helsingin Rudolf Steiner-koulu, Suomen Steinerkasvatuksen liitto ja sen varhaiskasvatusjaosto, muut steinerpäiväkodit, lähialueen päiväkodit, kansainvälinen steinerpäiväkotijärjestö (IASWECE), aikuiskoulutuslaitokset, kuten Snellman-korkeakoulu ja muut ammattikorkeakoulut

- **Toiminnan dokumentoiminen ja arvioiminen yhdessä lasten ja huoltajien kanssa:**

• Toiminnan dokumentointi lasten kanssa taiteellisin keinoin, esim. piirtämällä/maalaamalla/askartelemalla. Otetaan myös säännöllisesti valokuvia toiminnasta omaa dokumentointia ja toiminnan arviointia varten. Yhteisissä aamupiireissä tai ruokapöydässä on aikaa yhteiselle keskustelulle.
• Toiminnan arviointiin huoltajat voivat osallistua asiakaskyselyiden kautta, joita järjestämme noin 1-2 kertaa vuodessa. Käymme tarvittaessa arviointikeskustelua huoltajien kanssa myös vanhempainilloissa ja Vasu-keskusteluissa.
• Lasten ja huoltajien arvioinnin pohjalta henkilöstö arvioi päiväkodin toimintaa jatkuvasti myös säännöllisissä kollegiokokouksissa, kehityskeskusteluissa, koulutus- ja suunnittelupäivinä.

7. ARVIOINTI

Siriuksen Hyvinvointi-tavoite: Puutarhaprojekti

Lasten ja nuorten hyvinvointi paranee. Parannamme lasten ja nuorten hyvinvointia kaupunkiyhteisesti monialaisin toimenpitein ja osallisuutta vahvistamalla.

KARVIN prosessitekiäjien laatuindikaattori 19:

Henkilöstö rakentaa ja ohjaa ryhmän toimintakulttuuria systemaattisesti siten, että se edistää, pitää yllä ja kehittää yhteenkuuluvuutta. Henkilöstö huolehtii siitä, että jokainen lapsi saa kokea olevansa ryhmän jäsen ja tuntee kuuluvansa ryhmään. Henkilöstö tukee lasten monipuolisten kaverisuhteiden muodostumista ja ylläpitämistä.

KRITEERIT	Toteutuu huonosti	Toteutuu jonkin verran	Toteutuu melko hyvin	Toteutuu erittäin hyvin	Miten kehitämme toimintaamme? Miten erityisesti onnistuimme?
1. Järjestetään yhteisölliset pihatalkoot/juhlat, vähintään kaksi kertaa vuodessa, syksyllä ja keväällä.					
2. Päivittäiset puutarhahommat kasvukaudella lasten kanssa osana arkea ja pedagogista toimintaa.					
3. Vanhemmat ovat mukana puutarhanhankkeen suunnittelussa ja toteutuksessa. Vanhempainillassa keväällä teemme yhteisen suunnitelman vuoden puutarhatöille ja jaamme työtehtävät.					

Siriuksen Kestävän kehityksen tavoite: Puutarhahanke

Oppija on aktiivinen ja opinpolku tukee kestävästä kasvatusta.

KARVIN prosessitekijöiden laatuindikaattori 8:

Varhaiskasvatuksen toiminta on lapselle merkityksellistä, oppimaan haastavaa sekä innostavaa.

Varhaiskasvatuksessa lapsella on mahdollisuus vaikuttaa kestävästä tulevaisuudesta rakentamiseen.

KRITEERIT	Toteutuu huonosti	Toteutuu jonkin verran	Toteutuu melko hyvin	Toteutuu erittäin hyvin	Miten kehitämme toimintaamme? Miten erityisesti onnistuimme?
1. Lehtikompostin perustaminen ja sen hoito yhdessä lasten kanssa.					
2. Puutarhan vuosikellon kehittäminen yhdessä vanhempien kanssa. Suunnitelmallista työtä eettisesti kestävä puutarhan kehittämiseksi.					

Siriuksen Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämisen tavoitteet:

1. Kuvaus:

VARHAISKASVATUSLAKI (2018)

Varhaiskasvatuksen tavoitteet (§2)

Tässä laissa tarkoitetun varhaiskasvatuksen tavoitteena on:

- 2) tukea lapsen oppimisen edellytyksiä ja edistää elinikäistä oppimista ja koulutuksellisen tasa-arvon toteuttamista;
- 5) turvata lasta kunnioittava toimintatapa ja mahdollisimman pysyvät vuorovaikutussuhteet lasten ja varhaiskasvatushenkilöstön välillä;
- 9) varmistaa lapsen mahdollisuus osallistua ja saada vaikuttaa itseään koskeviin asioihin;

Osallisuus ja vaikuttaminen (§20)

Lapsen varhaiskasvatusta suunniteltaessa, toteutettaessa ja arvioitaessa lapsen mielipide ja toivomukset on selvitettävä ja otettava huomioon hänen ikänsä ja kehityksensä edellyttämällä tavalla.

2. Kuvaus:

Lapsuuden merkityksen ymmärtäminen sekä tietämys lasten kasvusta, kehityksestä ja oppimisesta ovat pedagogisen toiminnan perustaa. Yhtä tärkeää on tuntee jokainen lapsi ja ottaa huomioon hänen yksilöllinen kehityksensä. Lapsen tunteminen edellyttää mahdollisimman pysyviä vuorovaikutussuhteita henkilöstön ja lasten välillä (Helsingin kaupungin Varhaiskasvatussuunnitelma 2022).

KRITEERIT					Miten kehitämme toimintaamme? Miten erityisesti onnistuimme?
Tasa-arvoa edistävä toimenpide: Huomioidaan aamupiirissä jokaisen lapsen esiin tuomat ideat, asiat ja kokemukset. Aikuinen kirjaa ylös lasten ideoita ja toiveita. Aloitteet käsitellään säännöllisesti koko kollegion kanssa yhteisissä kokouksissa. Lasten aloitteista saamme ideoita uuden kauden suunnitteluun. - 1. vuosi: aamupiirissä ystävyyden kivi kiertää kädestä käteen ja kiven pitäjä saa halutessa kertomisvuoron ja äänensä kuuluviin- 2. vuosi: ristiriitatilanteet avataan lasten kanssa aamupiirissä keskustelutuokiossa ja					

mietitään yhteisiä ratkaisumalleja ja toimintatapoja näissä tilanteissa - 3. vuosi: leikitään aamupiirin sadut niin että roolit vaihtuvat vapaasti kaikkien kesken					
Yhdenvertaisuutta edistävä toimenpide: Pyydetään huoltajilta tietoa lapsen tärkeistä elämän tapahtumista, josta kasvattaja muokkaa syntymäpäivätarinan, joka kerrotaan koko ryhmälle syntymäpäiväjuhlassa. - 1. vuosi: pyydetään tietoa lapsen yksilöllisistä kehitysvaiheista - 2. vuosi: pyydetään tietoa perheen kulttuurillisesta taustasta - 3. vuosi: pyydetään eri kielisiä syntymäpäivälauluja ja opetellaan näitä yhdessä koko ryhmän kanssa					

Siriuksen oma tavoite: Uuteen päiväkotiympäristöön tutustuminen ja verkostoituminen uuteen ympäristöön

KARVIN rakennetekijöiden laatuindikaattori 4:

- Varhaiskasvatuksen kaikki oppimisympäristöt ovat terveellisiä, turvallisia, monipuolisia ja oppimista edistäviä.

KARVIN prosessitekijöiden laatuindikaattori 24:

- Henkilöstö tunnistaa omat ja yhteistyötahojen ammatilliset vastuut ja osaamisen sekä hyödyntää niitä monialaisessa yhteistyössä.

Oma laatuindikaattori:

- Steinerpedagoginen varhaiskasvatus perustuu yhteisöllisyyteen. Henkilöstö, perheet ja yhteistyössä olevat lähitoimijat muodostavat yhdessä oppijoiden yhteisön, jossa kaikkien lasten mielekäs osallistumisen toimintaan toteutuu. Henkilöstö tukee lasten ryhmätoimintaa ohjaten ja esimerkkiä antaen.

KRITEERIT	Toteutuu huonosti	Toteutuu jonkin verran	Toteutuu melko hyvin	Toteutuu erittäin hyvin	Miten kehitämme toimintaamme? Miten erityisesti onnistuimme?
1. Uuteen lähiympäristöön (metsä, hevostallit) tutustuminen viikoittaisilla retkillä					
2. Yhteistyönmuotojen löytäminen naapuripäiväkoteihin, mm. Steinerlekskolan Näckrosen					
3. Yhteisöllisen tapahtumien järjestäminen väh. kaksi kertaa vuodessa					